ਸੰਦੇਸ਼

ਸਿੱਖਿਆ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਅਧੀਨ ਉਲੀਕੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਪੂਰਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਸਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੇ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਡਾਂਵਾ-ਡੋਲ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ।

ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਖ਼ਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਬੱਧ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਉਹ ਸ੍ਵੈ-ਅਧਿਐਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਧਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਠ ਸਮਗਰੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਐਕਰੀਡਿਟੇਟਿਡ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਬੋਝ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਰੈਗੂਲਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਸਮੈਸਟਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਅਕਾਦਮਿਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਦਸਵੀਂ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕੋਰਸ (ਹਿਊਮੈਨਿਟੀਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਮਰਸ ਗਰੁੱਪ) ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2011-12 ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਾਇੰਸ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਰਾਹੀਂ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਮੈਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ 100% ਸਾਖਰਤਾ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਏਗੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਗਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਾਲ ਜੁੜਨਗੇ ਅਤੇ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਮਿਆਰ ਉੱਚਾ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹਿਤ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਆਏ ਸੁਝਾਅ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

(ਡਾ. ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ)
ਚੇਅਰਮੈਨ
ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ।

ਤੱਤਕਰਾ

ਕ੍ਰਮ ਨੰ.	ਵਿਸ਼ਾ ਸੂਚੀ	ਪੰਨਾ
1.	ਉਦੇਸ਼	
2.	ਤਰਜੀਹੀ ਵਰਗ	
3.	ਕੋਰਸ ਦਾ ਸਮਾਂ	
4.	ਦਾਖਲੇ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ	
5.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਡ	
6.	ਦਾਖਲੇ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ	
7.	ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਕੀਮ	
8.	ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਸੁਵਿਧਾ	
9.	ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਧੀ	
10.	ਪਰੀਖਿਆ ਨਿਯਮ	
11.	ਪਰੀਖਿਆ ਫੀਸ	
12.	ਪਾਸ ਫਾਰਮੂਲਾ	
13.	ਗਰੇਸ ਮਾਰਕਸ	
14.	ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ	
15.	ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨਯੋਗ ਗਲਾਂ	
16.	ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸੂਚੀ	
17.	ਨੇਤਰਹੀਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਬੰਧੀ	
18.	ਦਾਖ਼ਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਭਰਨ ਲਈ	
19.	ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਧਿਆਨਯੋਗ ਗੱਲਾਂ	
20.	ਔਕੜ ਸਮੇਂ ਪਹੁੰਚ	
21.	ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਪੂਰਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ	
22.	ਵਿਆਖਿਆ	
22.	ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ	

ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ

ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕੋਰਸ

ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਸੈਸ਼ਨ 2011-12

1. ਉਦੇਸ਼ :

1.1 ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਵਿਚਲੇ ਸਾਖਰਤਾ ਸਬੰਧੀ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਠੋਸ ਯਤਨ।

1.2 ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਆ ਸਬੰਧੀ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣਾ, ਜਿਹੜੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

1.3 ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਮਨੁਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ।

1.4 ਚਿਰਕਾਲ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਆ ਰਹੀ ਰੂੜ੍ਹੀਵਾਦੀ ਅਧਿਆਪਕ ਕੇਂਦਰਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਕੇ ਸ੍ਵੈ-ਅਧਿਐਨ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨਾ। ਮੌਲਿਕ ਚਿੰਤਨ, ਪਹਿਲ ਸ਼ਕਤੀ, ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸ੍ਵੈ-ਮਾਣ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਆਦਿ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਸਰਵ ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ।

1.5 ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਖਰਚੇ ਨਾਲ ਵਿੱਦਿਆ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਦਰੋ-ਦੀਵਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ।

1.6 ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਦਰਜ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀ-ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਵਸਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ।

2. ਤਰਜੀਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਰਗ

2.1 ਨੌਕਰੀ ਪੇਸ਼ਾ ਲੜਕੇ/ਲੜਕੀਆਂ

2.2 ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਫੌਜੀ ਅਤੇ ਨੀਮ ਫੌਜੀ ਬਲਾਂ ਦੇ ਜੁਆਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਰਮਚਾਰੀ।

2.3 ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਸੁਵਿਧਾਹੀਨ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ।

2.4 ਅਜਿਹੇ ਅਪੰਗ ਜਿਹੜੇ ਰਸਮੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਠਿਨਾਈ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।

2.5 ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਪੜ੍ਹਾਈ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ।

3. ਕੋਰਸ ਦਾ ਸਮਾਂ

3.1 ਕੋਰਸ ਦਾ ਸਮਾਂ ਇੱਕ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਰੈਗੂਲਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਂਗ ਸਮੈਸਟਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਅਰਥਾਤ ਪਹਿਲਾ ਸਮੈਸਟਰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 30 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ 40% ਭਾਗ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਸਰਾ ਸਮੈਸਟਰ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਦਾ 60% ਭਾਗ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

4 ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਯੋਗਤਾਵਾਂ:

4.1 ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਯੂ.ਟੀ. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਹੋਵੇ।

4.2 ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਟ੍ਰਿਕੁਲੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਕੋਈ ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਸਾਲਾਨਾ ਪਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੋ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਦੀ ਵਿੱਥ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀ ਮੈਟ੍ਰਿਕੁਲੇਸ਼ਨ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘਟੋ ਘੱਟ ਦੋ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ/ਰੀਅਪੀਅਰ ਆਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ/ਰੀਅਪੀਅਰ ਪਾਸ ਕਰ ਲਈ ਹੋਵੇ।

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿਚੋਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ

4.3 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉਚੇਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਮਾਨ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਪਾਸ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ।

4.4 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਤਹਿਸੀਲ ਦਾ ਉਹ ਵਸਨੀਕ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਉਸ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਤੋਂ 15 ਕਿ.ਮੀ. (ਸੜਕ ਰਸਤੇ ਰਾਹੀਂ) ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨੇੜੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ 15 ਕਿ.ਮੀ. ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਾਸੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈ ਕੇ ਬਾਹਰਲੀ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4.5 ਸਬੰਧਤ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹੋਣ ਵਜੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੋਣਗੇ:

(ੳ) ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਰਾਸ਼ਨ ਕਾਰਡ ਜੋ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਚਾਲੂ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਹੋਵੇ।

(ਅ) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਵੋਟਰ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਪਾਸਪੋਰਟ

(ੲ) ਸਰਕਾਰੀ/ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਿੱਥੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

(ਸ) ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਪੱਕੇ ਪਤੇ ਦਾ ਹਲਫੀਆ ਬਿਆਨ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ, ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਜਾਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਕੌਂਸਲਰ ਆਦਿ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਸ਼ੁਦਾ ਹੋਵੇ।

(ਹ) ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ/ਅਰਧ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ/ਸਰਪਰੱਸਤ ਦਾ ਪਤਾ ਦਰਜ ਹੋਵੇ।

5. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੋਡ

ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਡ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹਨ ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਭਰਦੇ ਸਮੇਂ ਠੀਕ ਕੋਡ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ:

ਲੜੀ ਨੰ.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਕੋਡ	ਲੜੀ ਨੰ.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਕੋਡ	ਲੜੀ ਨੰ.	ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ	ਕੋਡ
1.	ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ	010	8	ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	070	15	ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ	140
2.	ਬਠਿੰਡਾ	020	9	ਜਲੰਧਰ	080	16	ਪਟਿਆਲਾ	150
3.	ਬਰਨਾਲਾ	025	10	ਕਪੂਰਥਲਾ	090	17	ਰੋਪੜ	160
4.	ਫਰੀਦਕੋਟ	030	11	ਲੁਧਿਆਣਾ	100	18	ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ	165
5.	ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ	040	12	ਮਾਨਸਾ	110	19	ਸੰਗਰੂਰ	170
6.	ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ	050	13	ਮੋਗਾ	120	20	ਤਰਨ ਤਾਰਨ	175
7.	ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ	060	14	ਮੁਕਤਸਰ	130	21	ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ	180

6. ਦਾਖਲਾ ਮਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਫੀਸਾਂ:

6.1

ਨਾਲ 17 ਮਈ ਤੋ ੋਂ 31 ਮਈ ਤੱ ਕ (1650 ਰੁ ਪਏ) ਬੋ ਰਡ ਦੀਆਂ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱ ਚ ਫੇ ਲ੍ਹ ਹੋ ਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਣ ਦੇ 15 ਦਿਨ ਤੋ ੋਂ ਅੰ ਦਰ-ਅੰ ਦਰ ਬਿਨਾਂ ਲੇ ਟ ਫ਼ੀਸ ਦਾਖ਼ਲਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

6.2 ਐਸ.ਸੀ./ਬੀ.ਸੀ. ਅਪੰਗ ਲੜਕੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਵਿਚ 50/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

6.3 ਵਾਧੂ ਵਿਸ਼ਾ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ:- 250/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ।

6.4 ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਫੀਸ:- ਨਵੀਂ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ 150/- ਰੁਪਏ, ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੰਟੀਨਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ 100/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ। ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ/ਬੋਰਡਾਂ ਤੋਂ ਆਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਮਾਨਤਾ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਦੇ ਨਾਲ 1000/- ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਸ਼ਾ ਫ਼ੀਸ 70/- ਰੁਪਏ

6.5 ਜੇਕਰ ਫਾਰਮ ਡਾਊਨਲੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 100/- ਰੁਪਏ ਫਾਰਮ ਦੀ ਫੀਸ ਵੀ ਨਾਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।

6.6 ਪਰੀਖਿਆ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆ ਫੀਸ ਰੈਗੂਲਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਭਰੀ ਜਾਵੇਗੀ।

7. ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਕੀਮ:-

7.1 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਿਊਮੈਨਿਟੀਜ਼ ਜਾਂ ਕਾਮਰਸ ਜਾਂ ਸਾਇੰਸ ਜਾਂ ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੇਗਾ।

ਸਾਇੰਸ ਗਰੁੱਪ ਚ ਫੇਲ੍ਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

7.2 ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਸ਼ੇ :-

(ੳ) ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਸ਼ੇ : ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਗਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇ ਲੈਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ :-

(1)	ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲਾਜ਼ਮੀ	001
(2)	ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ	002
	ਜਾਂ	
(3)		003

ਨੋਟ: ਪੰ ਜਾਬ ਹਿਸਟਰੀ ਐ ਂਡ ਕਲਚਰ ਵਿਸ਼ਾ ਰੈ ਗੂ ਲਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਹੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ ਗਾ।

(ੳ) ਚੋਣਵੇਂ ਵਿਸ਼ੇ:

1. ਹਿਊਮੈਨਿਟੀਜ਼ ਗਰੁੱਪ (301) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇਗੀ:

ਲੜੀ ਨੰ:	ਵਿਸ਼ਾ	ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਡ	ਲੜੀ ਨੰ:	ਵਿਸ਼ਾ	ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਡ
01	ਚੋਣਵੀਂ ਪੰਜਾਬੀ	004	08	ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਗਿਆਨ (ਲਿਖਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀ)	045
02	ਹਿੰਦੀ	005	09	ਖੇਤੀਬਾੜੀ (ਲਿਖਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀ)	065
03	ਇਤਿਹਾਸ	025	10	ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ (ਲਿਖਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀ)	049
04	ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ	031	11	ਕੰਪਿਊਟਰ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ (ਲਿਖਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀ)	074
05	ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ	026	12	ਸੰਗੀਤ (ਗਾਇਨ) ਲਿਖਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀ	036
06	ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ	032	13	ਸੰਗੀਤ (ਵਾਦਨ) ਲਿਖਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀ	037
07	ਧਰਮ	035	14	ਸੰਗੀਤ (ਤਬਲਾ) ਲਿਖਤੀ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀ	038

2. ਕਾਮਰਸ ਗਰੁੱਪ (303) ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਚਾਰ ਵਿਸ਼ੇ:

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਸ਼ਾ	ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਡ	ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਸ਼ਾ	ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਡ
01	ਬਿਜਨਸ ਸਟਡੀਜ਼	141	03	ਬਿਜ਼ਨਸ ਇਕਨੌਮਿਕਸ ਐਂਡ ਕੁਆਂਟੀਟੇਟਿਵ ਮੈਥਡਜ਼	143
02	ਅਕਾਊਂਟੈਂਸੀ	142	04	ਫੰਡਾਮੈਂਟਲ ਆਫ ਈ-ਬਿਜ਼ਨਸ	144

3. ਸਾਇੰਸ ਗਰੁੱਪ (302) ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇ

ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਸ਼ਾ	ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਡ	ਲੜੀ ਨੰ.	ਵਿਸ਼ਾ	ਵਿਸ਼ਾ ਕੋਡ
01	ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ	52	03	ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨ	54
02	ਰਸਾਇਣ ਵਿਗਿਆਨ	53	04	ਗਣਿਤ	28

1. ਬਾਰ੍ਹਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਾਇੰਸ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਸਾਇੰਸ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ।

2. ਅਜਿਹੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਦੀ ਸੁਵਿਧਾ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਹਿਊਮੈਨਿਟੀਜ਼/ਕਾਮਰਸ ਗਰੁੱਪ ਵਾਂਗ ਕੁੱਲ **7 (1+6)** ਮੌਕੇ ਮਿਲਣਗੇ।

3. ਇਹ ਸੁਵਿਧਾ ਕੇਵਲ ਸਾਇੰਸ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਐਫੀਲੀਏਟਡ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਇੰਸ ਗਰੁੱਪ ਲਾਗੂ ਹੈ, ਰਾਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਰੀਡਿਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

4. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਰੈਗੂਲਰਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਪਾਸ ਫਾਰਮੂਲੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੈਸਟਰ ਵਾਈਜ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਥਿਊਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੈਕਟੀਕਲ ਦੋਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਖੋ-ਵੱਖ ਅਪੀਅਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

4. ਮਿਸ਼ਰਿਤ ਗਰੁੱਪ (306)-ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇ

4.1 ਇਸ ਗਰੁੱਪ ਅਧੀਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਿਊਮੈਨੀਟੀਜ਼ (301) ਅਤੇ ਸਾਇੰਸ (302) ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4.2 ਇਹ ਸੁਵਿਧਾ ਕੇਵਲ ਸਾਇੰਸ ਗਰੁੱਪ ਲਈ ਐਫੀਲਿਏਟਿਡ ਅਤੇ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਲਈ ਐਕਰੀਡਿਟਡ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ।

ਨੋਟ: ਸਮੇਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2011-12 ਲਈ ਸਾਇੰਸ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪਾਠ-ਸਮੱਗਰੀ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਾਇੰਸ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਆਮ ਰੈਗੂਲਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਤਰਜ ਤੇ ਹੀ ਕਰਾਉਣਗੇ।

8. ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਸੁਵਿਧਾ

8.1 ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਓਪਨ ਸਕੂਲਿੰਗ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤੇ ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਸੁਵਿਧਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ੳ) ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕੋਰਸ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਓਪਨ ਸਕੂਲਿੰਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ/ਰੀਅਪੀਅਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੌਕੇ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੋਵੇ।

(ਅ) ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਜਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਓਪਨ ਸਕੂਲਿੰਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਘਟੋ ਘੱਟ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ

(ੲ) ਉਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਹੀ ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੀ 'ਪੰਜਾਬ ਓਪਨ ਸਕੂਲ' ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਸਕੀਮ ਆਫ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋਣਗੇ।

8.2 ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦਾ ਫੇਲ੍ਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮੈਸਟਰਵਾਰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੋ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਭ ਦਾਖਲੇ ਵਾਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਰਥਾਤ ਦਾਖਲਾ ਸਾਲ 2011-12 ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਹ ਲਾਭ ਮਾਰਚ/ਅਪ੍ਰੈਲ, 2007 ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਹੀ ਲੈ ਸਕਣਗੇ। ਐਨ.ਆਈ.ਓ.ਐਸ. ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅੰਦਰ ਸਥਿਤ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਫੇਲ੍ਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੀ ਦੋ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ ਸ਼ੈਸਨ 2011-12 ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਾਰਚ/ਅਪ੍ਰੈਲ, 2007 ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਹੀ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਣਗੇ। ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਹੀ ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

8.3 ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

8.4 ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਓਪਨ ਸਕੂਲਿੰਗ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਹਿਸਟਰੀ ਐਂਡ ਕਲਚਰ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਤੋਂ ਪਾਸ ਕਰਨੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣਗੇ ਪਰੰਤੂ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਭ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣਗੇ।

8.5 ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਅੰਕ ਜੋ ਪੂਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਦੋ ਸਮੈਸਟਰਾਂ ਲਈ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸਮੈਸਟਰਾਂ ਦੇ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਹੇ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਵੰਡ ਵਿੱਚ ਅੰਕ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਵੰਡੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਉਡਿੰਗ ਕਰਕੇ ਨੰਬਰ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਰਾਉਡਿੰਗ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਸਮੈਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਰਹੇ।

9. ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਧੀ

9.1 ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ: ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਲਈ ਉਹੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੇ ਰੈਗੂਲਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੈ।

9.2 ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ: ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਾਵਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾ ਕੇ ਆਪ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਧੀ ਪਾਠ-ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸਮੇ ਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਸਾਇੰ ਸ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਪਾਠ-ਸਮੱ ਗਰੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2011-12 ਲਈ ਉ ਪਲਭਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕੇ ਗੀ।

9.3 ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੱਤਰ: ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਹਰੇਕ ਕਿਸ਼ਤ ਨਾਲ ਇਕ ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖਣ ਉਪਰੰਤ ਸੰਬੰਧਤ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਤਕ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਸੰਬੰਧਿਤ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਟਿੱਪਣੀ ਸਹਿਤ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣਗੇ।

ਪਹਿਲੇ ਸਮੈ ਸਟਰ ਦਾ ਮੁ ਲੰਕਣ ਪਾਤਰ - 8 ਅਗਸਤ ਤੱ ਕ

ਦੂ ਜੇ ਸਮੈ ਸਟਰ ਦਾ ਮੁ ਲੰਕਣ ਪਾਤਰ- 6 ਜਨਵਰੀ ਤੱ ਕ

9.4 ਅੰਦਰੂਨੀ ਟੈਸਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪ੍ਰਤੀ ਪਰੀਪੱਕਤਾ ਅਤੇ ਸ੍ਵੈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹਿੱਤ ਹਰ ਸਮੈਸਟਰ ਵਿਚ ਇਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਟੈਸਟ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

9.5 ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ: ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣ ਹਿੱਤ ਦਾਖਲੇ ਵਾਲੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ:

ਪਹਿਲਾ ਸਮੈਸਟਰ (01 ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ 30 ਸਤੰਬਰ 2011) : 20 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ 10 ਅਗਸਤ ਤਕ ਦੇ ਦੌਰਾਨ 15 ਦਿਨਾਂ ਲਈ।

ਦੂਜਾ ਸਮੈਸਟਰ (1 ਅਕਤੂਬਰ ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ 2012) : 10 ਦਸੰਬਰ ਤੋਂ 10 ਜਨਵਰੀ ਤੱਕ ਦੇ ਦੌਰਾਨ 25 ਦਿਨਾਂ ਲਈ।

(i) ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ, ਜੁਲਾਈ, ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਦੇ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਪੀਸੀਪੀ ਦੌਰਾਨ, ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਟਾਈਮ-ਟੇਬਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ ;

(ੳ) ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਧੀਨ ਦਾਖਲੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਅਗਵਾਈ।

(ਅ) ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ।

(ੲ) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਘਾਟਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣੀ।

(ਸ) ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਵਾਈ।

(ਹ) ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਲਈ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਬੰਧੀ ਰੀਕਾਰਡ, ਕਾਪੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ। ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੋਹਾਂ ਸਮੈਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰੰਤੂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਕੇਵਲ ਦੂਸਰੇ ਸਮੈਸਟਰ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੂਰੇ ਸਿਲੇਬਸ ਵਿਚੋਂ ਜਾਂ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ।

(ਕ) ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਅਤੇ ਸਹਿ ਅਕਾਦਮਿਕ ਵਿਕਾਸ ਹਿੱਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ।

(ਖ) ਪਰੀਖਿਆ ਫੀਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਦਾਖਲੇ ਦੌਰਾਨ ਦਾਖਲਾ/ਪਰੀਖਿਆ ਫਾਰਮਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਊਣਤਾਈਆਂ ਦੂਰ ਕਰਨਾ।

(ਗ) ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੱਤਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ।

(ਘ) ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਦੀ ਬੋਰਡ ਪਰੀਖਿਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਪਾਠਕ੍ਰਮ ਉਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਅੰਦਰੂਨੀ ਟੈਸਟ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਸੁਝਾਅ:

(ii) ਦੂਸਰਾ ਸਮੈਸਟਰ, ਦਸੰਬਰ ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ 25 ਦਿਨ ਲਈ ਪੀ ਸੀ ਪੀ ਲਗਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਇਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਟਾਈਮ ਟੇਬਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ :-

(ੳ) ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਅਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਅਗਵਾਈ।

(ਅ) ਅੰਦਰੂਨੀ ਟੈਸਟ ਦਾ ਆਯੋਜਨ।

(ੲ) ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੱਤਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦੇਣਾ।

(ਸ) ਅੰਦਰੂਨੀ ਟੈਸਟ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ।

(ਹ) ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਸੁਝਾਅ।

9.6 ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ : ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ 75% ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਦੋਵੇਂ ਪੇਪਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੀ 75% ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਹੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਸਮੇਂ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਛੋਟ ਲੈਣ ਹਿੱਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਰਹੀਂ ਅਗੇਤੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲਈ, ਬਿਨੈ ਪੱਤਰ ਭੇਜ ਕੇ ਸਮੱਰਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

9.7 ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ: ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

9.8 ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਅਗਵਾਈ: ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਹਿੱਤ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ, ਸੰਚਾਰ ਮਾਧਿਅਮਾਂ, ਰੇਡੀਓ, ਟੈਲੀਵਿਜਨ, ਐਜੂ ਸੈਟ ਪਲਾਨ, ਆਡੀਓ ਅਤੇ ਵੀਡੀਓ ਕੈਸੇਟਸ ਅਤੇ ਸੀ.ਡੀ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸੰਭਵ ਸੁਵਿਧਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ।

10. ਪਰੀਖਿਆ ਨਿਯਮ:

10.1 ਪਰੀਖਿਆ ਆਯੋਜਨ: ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਸ਼ੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹਰ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਸਮੈਸਟਰਵਾਰ (ਦੋ ਵਾਰ) ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਤੰਬਰ ਅਤੇ ਦੂਸਰੇ ਸਮੈਸਟਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ।

10.2 ਪਰੀਖਿਆ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ: ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਮੈਸਟਰ ਪਰੀਖਿਆ ਰੈਗੂਲਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਨੁਪੂਰਕ ਪਰੀਖਿਆ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ, ਇਸੇ ਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਲਈ ਡੇਟਸ਼ੀਟ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

10.3 ਪਰੀਖਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ: ਪੰਜਾਬ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰੀਖਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀ ਸੁਵਿਧਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬੀ-ਹਿੰਦੀ-ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੋਈ ਵੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਧਿਅਮ ਕੋਡ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

ਪੰਜਾਬੀ- 201 ਹਿੰਦੀ- 202 ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 203

10.4 ਪਰੀਖਿਆ ਲਈ ਯੋਗਤਾ: ਬੋਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਉਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਣਗੇ:

(ੳ) ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹੋਣ।

(ਅ) ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣਦੀ ਦਾਖਲਾ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਦਿ ਫੀਸਾਂ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਣ।

(ੲ) ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੰਪਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣ।

(ਸ) ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉੱਤਰ ਕਾਪੀਆਂ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਣ।

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਇਕ ਵੀ ਸ਼ਰਤ ਪੂਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਰੋਲ ਨੰਬਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸੰਬੰਧੀ ਪਾਤਰਤਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

11. ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਫੀਸ: ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਫੀਸ ਸਕੂਲ ਦੇ ਰੈਗੂਲਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਸ਼ੈਡਿਊਲ ਦਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਪਾਸੋਂ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

11.1 ਵਾਧੂ ਵਿਸ਼ਾ ਪਰੀਖਿਆ ਫੀਸ: ਸਕੂਲ ਦੇ ਰੈਗੂਲਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

12. ਪਾਸ ਫਾਰਮੂਲਾ

ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲਾਜ਼ਮੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਿਊਮੈਨਿਟੀਜ਼, ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਮਿਸ਼ਰਤ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਅਤੇ ਕਾਮਰਸ ਗਰੁ ੱ ਪ ਵਿਚਲੇ ਚਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਸੀਈ ਅਧੀਨ ਵਖਰੇ ਤੌਰ ਤੇ ਅੰਕ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਵਿਦਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾਵਾਰ ਸੀਸੀਈ ਅਧੀਨ ਰੱਖੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧਾ ਕੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋੜ ਕੇ ਕੁਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਨਿਰਣੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਰੇਡ ਵੀ ਦਰਸਾਏ ਜਾਣਗੇ ਜਿਹੜੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਗੇ।

1. 90% ਅਤੇ ਇਸਤੋ ਂਉ ਪਰ ਓਗਰੇ ਡ (ਬਹੁ ਤਉ ਤਮ)

2. 75% ਅਤੇ ਇਸਤੋ ਂਉ ਪਰਪ੍ਰੰ ਤੂ 90% ਤੋ ਂਘੱ ਟ-ਏ ਗਰੇ ਡ (ਉ ਤਮ)

3. 60% ਅਤੇ ਇਸਤੋ ਂਉ ਪਰਪ੍ਰੰ ਤੂ 75% ਤੋ ਂਘੱ ਟ-ਬੀਗਰੇ ਡ (ਬਹੁ ਤਅੱ ਛਾ)

4. 45% ਅਤੇ ਇਸਤੋ ਂਉ ਪਰਪ੍ਰੰ ਤੂ 60% ਤੋ ਂਘੱ ਟ-ਸੀਗਰੇ ਡ (ਅੱ ਛਾ)

5. 33% ਅਤੇ ਇਸਤੋ ਂਉ ਪਰਪ੍ਰੰ ਤੂ 45% ਤੋ ਂਘੱ ਟ-ਡੀਗਰੇ ਡ (ਔ ਸਤ)

12.1 ਪਾਸ ਅੰਕ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 33% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿਚ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਦੋਵੇਂ ਪੇਪਰ ਹੋਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗੀ ਦੋਵਾਂ ਪੇਪਰਾਂ ਵਿਚ ਵਖੋ ਵੱਖ 33% ਅੰਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਹੋਣਗੇ। ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਸਮੈਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

12.2 ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਮੌਕੇ : ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਉਪਰੰਤ ਸਮੈਸਟਰਵਾਰ (1+6) ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2011-2012 ਦੀ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਮੈਸਟਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਹਿਲੇ ਸਮੈਸਟਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਤੇ ਵੀ ਇਹ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੂਸਰੇ ਸਮੈਸਟਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪਰੀਖਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਵਲੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘਟੋ ਘੱਟ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ ਦੋਵੇਂ ਸਮੈਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਦਾਖਲੇ ਉਪਰੰਤ ਜੇਕਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੋਵੇਂ ਸਮੈਸਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ

ਉਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਰੀਅਪੀਅਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੀ-ਅਪੀਅਰ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੈਸਟਰਵਾਈਜ ਕੁੱਲ 6 ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਬਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ 6-6 ਮੌਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨੋਂ ਅਸਮਰਥ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੇਲ੍ਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਮੁੜ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੱਕ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾ ਪਾਸ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

13. ਗਰੇਸ ਅੰਕ: ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰੀਖਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਅਪੀਅਰ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕਾਂ ਦੇ 1% ਤੱਕ ਗਰੇਸ ਅੰਕ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

14. ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ: ਪਾਸ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਜੋਂ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ-ਕਮ-ਨੰਬਰ ਕਾਰਡ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ-ਕਮ-ਨੰਬਰ ਕਾਰਡ ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਹਰ ਪੱਖੋਂ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ।

15. ਓਪਨ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਪਾਸੋਂ ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਦਰ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਮੁੜ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

16. ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਾਸ਼ੀ ਫੀਸ ਜਾਂ ਫੰਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਫੀਸ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਹੀ ਦੇਣਗੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਮਿਲਣ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਹੱਕ ਅਤੇ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

17. ਕੇਵਲ ਨੇਤਰਹੀਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਤੋਂ ਨਕਾਰਾ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਲਿਖਾਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਲਿਖਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸਾਦੇ ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਸੰਬੰਧਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਕੋਲੋਂ ਡਾਕਟਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸਰਟੀਫਾਈ ਕਰਵਾਕੇ ਆਪਣੇ ਦਾਖਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਫਾਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਣ।

18. ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ:-

18.1 ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੂਸਰੇ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਰੈਗੂਲਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਦਾਖਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਦਾਖਲੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

18.2 ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉੱਥੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

18.3 ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਭਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ। ਇਕ ਵਾਰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਫੀਸ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਜਾਂ ਐਡਜਸਟ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

18.4 ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਅਧੂਰਾ ਫਾਰਮ ਦਾਖਲਾ ਰੱਦ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

18.5

ਕਾਪੀਆਂ)ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੀਆਂ ਤਸਦੀਕਸ਼ੁਦਾ ਫੋਟੋ ਅੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਥਾਂ ਤੇ ਗੂੰਦ ਨਾਲ ਚਿਪਕਾਉਣ। ਫਿਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਤਿੰਨਾਂ ਫਾਰਮਾਂ ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰੇ ।

18.6 ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਕੇ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਅਕਾਰ ਦੀ ਫੋਟੋ ਚਿਪਕਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਕਾਰਡ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਡੁਪਲੀਕੇਟ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ 10 ਰੁਪਏ ਫੀਸ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਮੁਖੀ ਪਾਸੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰਡ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਤੱਦ ਤੱਕ ਮੰਨਣੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦ ਤੱਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਜਾਂ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟ-ਰੀਅਪੀਅਰ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਦਿਤੇ ਸਾਰੇ ਮੌਕੇ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਕਾਰਡ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

18.7 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣਾ ਦਾਖਲਾ, ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਫਾਰਮ, ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ, ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਫੀਸ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਤਹਿਸੀਲ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਨੇੜੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪਾਸੋਂ ਫਾਰਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਫੀਸ ਸਿੱਧੀ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

18.8 ਇੱਕ ਵਾਰ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਤੱਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦ ਤੱਕ ਉਹ ਪਰੀਖਿਆ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਜਾਂ ਪਾਸ ਹੋਣ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਰੀਅਪੀਅਰ ਲਈ ਦਿਤੇ ਸਾਰੇ ਮੌਕੇ ਸਮਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਫੇਲ੍ਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਉਹ ਆਪਣਾ ਰੀਅਪੀਅਰ ਦਾ ਪਰੀਖਿਆ ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਫੀਸ ਵੀ ਉਸੇ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਰਾਹੀਂ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਪਰੀਖਿਆ ਫਾਰਮ ਮੰਨਣ-ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

18.9 ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਖੇ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਫੀਸ ਨਕਦ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਰਸੀਦ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮੇ ਉੱਤੇ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਫੀਸ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਸਮੇਂ ਇਹ ਰਸੀਦ ਬਕਾਇਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਹਰ, ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਤਾ ਦੇ ਹਸਤਾਖਰ ਸਮੇਤ ਵਾਪਸ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੀਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ/ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫੀਸ ਨਾਲੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਫੀਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

18.10 ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਸੰਬੰਧਤ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਮੁਖੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

18.11 ਦਾਖਲਾ ਫਾਰਮ ਵਿਚ ਭਰੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਨਾਂ, ਪਿਤਾ/ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ, ਜਨਮ ਮਿਤੀ, ਕਰੈਡਿਟ ਕੈਰੀ ਆਦਿ ਵੇਰਵੇ ਠੀਕ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਪੂਰੀ ਤਸੱਲੀ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਰੀਖਿਆ ਫ਼ਾਰਮ ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਗ਼ਲਤੀ ਲਈ ਬੋਰਡ ਜਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

18.12 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਖਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਯੋਗਤਾ ਸੰਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਬਿਆਨੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ 'ਪੰਜਾਬ ਓਪਨ' ਸਕੂਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਢਾਅ ਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਤੱਥ ਤਰੁੱਟੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ ਗਲਤ ਲਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਛਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਕੂਲ ਮੁਖੀ/ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

19 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਧਿਆਨ ਯੋਗ ਗੱਲਾਂ:-

19.1 ਚੰਗੀ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਮਿਲਵਰਤਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਜਿਹੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਵੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

19.2 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਜਾਣਗੇ ਜੋ ਬੋਰਡ ਜਾਂ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

19.3 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸਮਾਨ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਗੇ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਰਹਿਣਗੇ।

19.4 ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਰੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਗੇ।

19.5 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕੇਵਲ ਉਸੇ ਪਾਠ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਗੇ ਜਿਹੜੀ ਪੰਜਾਬ ਓਪਨ ਸਕੂਲ' ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਹੜੀ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਗਾਈਡਾਂ ਅਤੇ ਸਸਤੇ ਖਲਾਸਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ।

20 ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਔਕੜ, ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਲਈ ਉਪ-ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਓਪਨ ਸਕੂਲ), ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

21 ਬੋਰਡ ਦੀਆਂ ਪੂਰਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ: ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨੁਕਤਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਉਚਿਤ ਨਿਰਣਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।

22 ਵਿਆਖਿਆ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਸ਼ੰਕਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਣਾ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨੋਟ ਸੈਸ਼ਨ 2011-12 ਲਈ ਬੋਰਡ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅੱਗੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਬੋਰਡ ਦੀ ਵੈਬਸਾਈਟ ਤੇ ਲੋਡ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਧਿਐਨ ਕੇਂਦਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।